

## **Programmaschets eerste jaar onderzoeksprogramma *It takes the city to raise the child***

Programmaleiders: Sebastian Abdallah (HvA) en Monique Volman (UvA)

### **Verkeerde keuzen en onrechtvaardige structuren**

Een breed gedeeld maatschappelijk perspectief is dat het met de meeste jongeren goed gaat, maar een aantal jongeren niet goed meekomt. De groep jonge mensen die, door een opeenstapeling van problemen moeilijk hun plek kunnen vinden is echter aanzienlijk. Relatief veel van hen wonen in grote steden zoals Amsterdam. Zij hebben problemen op school of bij het vinden van werk, hebben een relatief slechte gezondheid en komen meer dan andere jongeren in aanraking met onveilige situaties.

Doorgaans zijn er voor het niet meekomen van deze jongeren twee verklarende perspectieven. 1) Jongeren maken niet genoeg gebruik van hun kansen, en maken verkeerde keuzes. Dat kan gaan over criminaliteit, maar ook over een gebrek aan toewijding aan school. Meer verantwoordelijkheid nemen, betere keuzes maken en beter hun best doen, zou uitkomst bieden. Dit perspectief is vooral dominant in jeugdbeleid en praktijken zoals zorg en onderwijs. 2) Het andere perspectief ziet hen meer als 'slachtoffer'. Structuren die jongeren benadelen, en vormen van discriminatie, achterstelling en uitsluiting, maken dat jongeren niet tot hun recht komen. Dit perspectief wordt vaak in jeugdonderzoek opgevoerd en is herkenbaar in welzijnspraktijken. Afhankelijk van omstandigheden en politieke context krijgt dit perspectief al dan niet beleidsmatige aandacht.

### **Focus: Jongeren als medevormgevers en 'change-makers'**

In beide gevallen zijn jongeren 'objecten' van analyse. In het eerste geval wordt hun wellicht teveel, en in het tweede te weinig verantwoordelijkheid toebedeeld. Een vraag is wat jongeren zelf van hun situatie vinden, hoe ze aan verbetering zouden werken, en welke ondersteuning ze daarbij nodig hebben. Er zijn allerlei instituties en organisaties die in principe bedoeld zijn om jongeren te ondersteunen, maar waarvan de institutionele logica niet altijd goed lijkt afgestemd op hun omstandigheden en behoeften. Regels, protocollen en gewoonten die bedoeld zijn voor het bevorderen van integriteit, efficiëntie en effectiviteit, kunnen er bijvoorbeeld in resulteren dat jongeren met hun behoeften aan ondersteuning of hun hulpvraag niet goed gehoord en gezien worden. Bovendien lijkt het vaak vooral te gaan om een inspanning om jongeren te helpen 'inpassen' in bestaande structuren, terwijl er ook reflectie nodig is op die structuren zelf om ze mogelijk anders vorm te geven.

In dit programma onderzoeken we initiatieven die domeinoverstijgend werken met jongeren van ongeveer 12 tot 18 jaar die (volgens brede definitie) in maatschappelijke achterstand opgroeien. Het gaat om initiatieven op het grensvlak van bijvoorbeeld onderwijs en welzijn, werken en wonen, of gezondheid en veiligheid. We onderzoeken hoe en waar deelnemende jongeren breken en continuïteit ervaren in hoe professionals en organisaties hen bejegenen, en wat hierin volgens hen goed en juist niet goed werkt. We hopen zo werkzame elementen te vinden die we kunnen vertalen naar aanpakken die ook in andere contexten bruikbaar zijn. We willen daarbij nagaan hoe dergelijke programma's - naast bijvoorbeeld zorgen dat jongeren uit de problemen blijven en een diploma halen - (kunnen) werken aan het ontwikkelen van kritisch denken en maatschappelijke bewustwording; agency, waardoor jongeren 'change-makers' kunnen worden in hun eigen leven en binnen de instituties die met hen gemoeid zijn.

### **Consortiumpartners**

In dit consortium werken we graag samen met praktijkinitiatieven en praktijkgerichte onderzoekers die in hun aanpak deze doelen herkennen of zouden willen vormgeven. Jeugdprofessionals, docenten en onderzoekers die discipline-overstijgend willen werken, of dat al doen, willen we nadrukkelijk uitnodigen. We denken concreet aan drie tot vijf praktijkorganisaties en aan onderzoekers uit twee onderzoeksinstituten, die gezamenlijk expertise hebben op minstens een tweetal levensdomeinen, zoals onderwijs, cultuur, sport, zorg en welzijn, en die in hun aanpak belang hechten aan de inbreng van jongeren.